

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförsvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men finnes den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje, dagen efter den, då ofvan nämnda handlingar blifvit till honom inlemnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjliga förefinna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämde värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom åhusets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och afkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jemna tial mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvar deras åsigt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän enhvar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jente två suppleanter, alla edsvorne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter derom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen å landet, skall ofvan omförmälda syn och värdering i närvaro af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direktionen der till förordnat, fordorsammast verkställas af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen af sökanden i arvode enhvar fyra mark samt dessutom skälige resekostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlemnas till kompromiss. Vill försäkringssökande af slikt föröfn sig begagna, anmäla derom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till direktionen insändas, jemväl anmäla, om försäkringstagare vädjat till kompromiss.

Omförmälda kompromiss bildas sålunda, att direktionen själf eller genom vederbörande agent utser två, försäkringssökanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna gemensamt en femte ledamot, som tillika är kompromissens ordförande. Förena sig icke minst tre af de först utsedde ledamöterna i valet af den femte, tillsättes han genom lottnig emellan dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissen, hvars ledamöter skola vara sakkunnige, välkände och på orten bosatte ojäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvifsliga delarna att förblifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåtande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem densamma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarne sändas derefter af agenten jemte eget utlåtande ofördröjligen till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriel inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigtningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besigtning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfar sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå,

inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Åstundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämde, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfar sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föränledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och dess beslut försäkringstagaren delgifvits; åläggande det likväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör vara uti det i § 12 omförmälda qvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgifvet.

Underlåter försäkringssökande att erlægga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtsen varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvari det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, hvartil det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkrings belopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma, förläres på sätt angående ny försäkrings meddelande är stadgad. Ny planteckning erfordras dock endast i fall afvikelse från förut inlemnad planteckning genom tillbyggnaden eller förändringen inträffat.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda villkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgats, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mån under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemna sakens pröfnig och afgörande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskning skett af den beskaffenhet att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, anmäla derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmar beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlägga för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva hus-egare att inom viss tid förändra eller undanskafla eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara värdig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlemnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandhakar, nödigt antal stegar äfvensom på landet derjemte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägen-

*N° 287
12* *akt.*

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland
land anmäles under-tecknad härmedelst åbyggnaderna i finägande
norra halva gård och tomt N° 203 vid Strandgatan i fjärde kvar-
teret af Kristinestad.

Tomten innehåller 1139¹/₄ quadratalmar i arealvidd; dess norra fida
är 49 alnar och stöter till tomten N° 204. Östra fidan är 23¹/₄ alnar grän-
sar till Strand gatan, som är 13¹/₄ alnar bred, södra fidan är 49 alnar
Ank. d. 26. Feb. 1889.

16. Feb. 1889 med uttryck 21. 7.

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND.
Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.
Kristinestad den 24. Februari 1889.

Härhos har äran till Direktionen ödmjukt
infärda Gömannen Anders Lagers försäkrings
handlingar öfver den gård N° 203, i fjärde kvar-
teret af denna stad, med ödmjukt anhållan att berör-
da gård till försäkring mätts i Bolaget intagas.
Första årets inträdesafgift bifogas härjemte med
en påprenissedel å 50 penni.
Blårdjanmatt
Gust. Stenberg.

akt
kraka
i
red
sk
H.
berings
innen
800.
500.
100.
50.
450.

Utdrag ur Hans Kejsersliga Majestätts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assurancesinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförändradt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assurancesinrättning försäkras, men finnes den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, inteckningshafvare rätt dock behålla, så vitt i § 12 är stadadt.

inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Åstundar försäkringsökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså förbindes att utgifva extra afgifter föranledde af brandskador.

N° 287
12

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland anmäler under tecknad härmedelst byggnaderna på sin ägande norra halfva gård och tomt N° 203 vid Strandgatan i fjärde kvarteret af Kristinestad.

Tomten innehåller 1139¹/₄ kvadratalmar i arealvidd; dess norra fida är 49 alnar och stöter till tomten N° 204. Östra fidan är 23¹/₄ alnar gränslinje till Strandgatan, som är 13¹/₄ alnar bred, södra fidan är 49 alnar begränsas af samma tomt N° 203. Vesta fidan är 23¹/₄ alnar vetter emot tomten N° 212. Södra halfva tomten har brunn gå gårdens med tillräcklig vatten tillgång, samt är försedd med följande brand redskap: två brandstegar, två brandhakar, två brandämbar, alla märkta med tomten nummer i oljefärg.

Byggnaderna, som till försäkring anmälas och hvilkas läge bilagde plan-teckning, närmare utvisar, äro följande:	Värde i Mark	
	Åf. egare	Åf. värderingsmännen
N ^o 1. Ett böningshus af timmer i godt stånd uppfördt år 1820, bräder fodradt och måladt med flamsfärg, under tak af bräder och mellanlag af näver. Huset som är 15 alnar långt, 8 alnar bredt och 8 ¹ / ₂ aln högt från marken till takkammen, består af en väring, med tre böningsrum, innehållande tillfammanens två kakelugnar med nischer, en kökspis med halla'nisch, hvar utom utom finnes en venanda uppfördt af korsvirke och bräder. Wårderas till	1,800	1,800
N ^o 2. En stuhusbyggnad af stock och dels af korsvirke och bräder i försvarligt stånd, uppfördt år 1824, måladt med flamsfärg, under tak af bräder mellanlag af näver. Huset som är 22 alnar långt 6 alnar bredt och 6 ¹ / ₄ alnar högt, innehåller, Magasin, hölada, tvale; fähus latrin och spillningskast. Wårderas jemte deri väggfast inredning till	500	500
Inkorspanten af stock och plankor med dertill hörande låsgångjern, Wårderas	100	100
Plankor till tomten af bräder måladt med flamsfärg, 39 alnar långt 3 ¹ / ₂ alnar högt. Wårderas till	50	50
Summa Mark	2,450	2,450

År d. d. 26. Feb. 1889, med utgåff N° 287
 G. H.

Sammandrag af forestående værden.		
Huset N ^o 1.	1,800	1800.
N ^o 2.	500.	500.
Inkørsporten	100	100.
Planket.	50	50.
Summa, Mark	2,450.	2,450.

Udlem af uanueppdagna, till för säkring anmälda hus, finnes ej någon annan byggnad på tomten

Hvarken i gården eller i dess gränscaps finnes ingen eldfarlig inrättning. I gården finnes ej trädgård, med lummiga löfträd. men i ~~tomten~~ ad^{vis}. 171, 173, 202, 212 och 213, finnes höga lummiga löfträd.

Kristinestad, den 21. Februari 1889.

Anders Lager
Ljåman

Säkunda besigtigat och påderadt, samt att den i instrumentet nyttagna brandredskap finnes i gället att tillgå och är i behörigt skick intyga. Kristinestad, den 22 Februari 1889.

Gust. Henberg.

Gustaf Fr. Hardman

Emil Strandberg

Att timmerverket till ofvannämnda byggnader är godt och öfriga materialer väl svarande mot omda² måtet, samt att dagverkskostnaderna äro öfriga² enofstämmande med å orten gängbaras priser, var der härmed det intygadt. Kristinestad, den 22. Februari 1889.

Gust. Henberg.
agent.

Beskrifning.

Tomten N° 203, i fjerde kvarteret. Dess innehåll samt dess befintliga byggnader äro i värderingsinstrumentet närmare beskrifna - a, inkørsport c planket z

Tomten N° 171 & 172 i samma kvarteret

A. Bagarstuga och uthusbyggnad af stock.

Tomten N° 173 i samma kvarteret

B. En vånings träd hus.

c dito dito

Tomten N° 202, i samma kvarteret.

D. En vånings träd hus.

E. Två vånings dito

F. Uthusbyggnad af stock

G. dito dito

H. Dito dels af stock dels af korsvirke och bräder

Tomten N° 203, födrakult.

I. En vånings träd hus.

K. Uthusbyggnad dels af stock dels af korsvirke och bräder

L. dito af stock

M. Dito dels af stock dels af korsvirke och bräder.

Tomten N° 204, i samma kvarteret

N. En vånings träd hus.

O. Dito dito

P. Uthusbyggnad af stock

Tomten N° 212 i samma kvarteret

Q. En vånings trädhus.

R. Dito dito.

S. Uthusbyggnad af stock

T. dito dito

Tomten N° 213 i samma kvarteret.

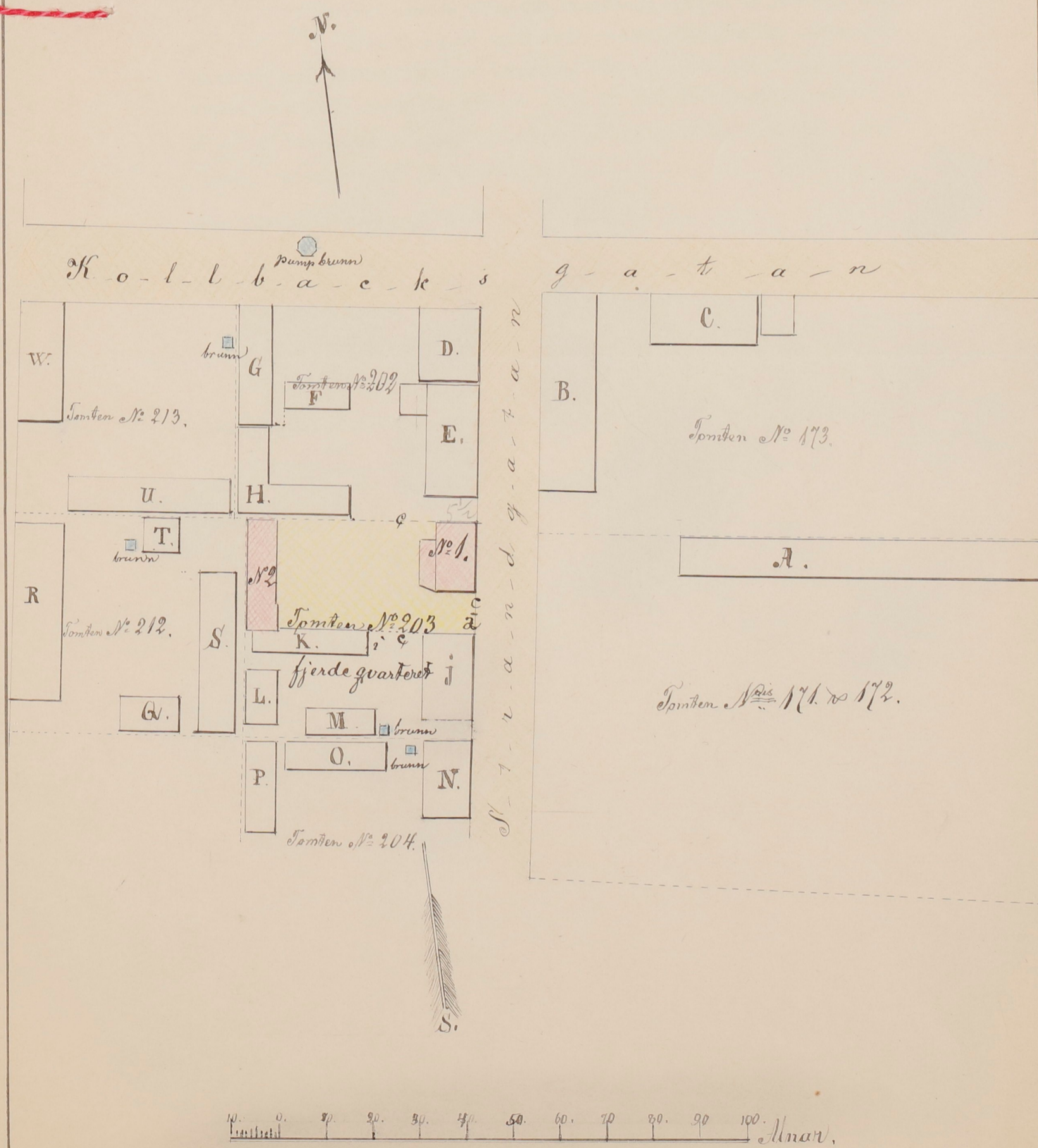
U. Uthusbyggnad af stock

W. En vånings träd hus.

Afsändit byggnaderna emellan i tomten N° 203 är från huset N° 1, till huset N° 2.

Planteckning.

af byggnadernas läge i fjörmannen Anders Lagerö egande gård N° 203 i
Fjerde kvarteret af Kristinestad, samt der till gränsande hus.

År 1899 den 7 September har undertecknad Brandstodsbolagets Agent med biträde af *Konrad Sunden* och *Ljökapten Johan Wilhelm Olin*, i det afseende § 25 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, omförmäler, besigtigat gården N:o *203* vid *Fraud gatan* i *IV* kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af *Göran Axel Wilhelm Forsström*, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o *15.349* blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assursvärde *24.50* mark i guld anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af *två brandstegar, två brandkattor och två brandämbar*

jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

W. Olin
Konrad Sunden *J. Olin*

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

W. Forsström

het på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka huset möjligen undergått, i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarligen ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederhörande agent med biträde af de i § 9 omnämnda värderingsmän samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröfver skall omfattas äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syueinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars införande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvaradera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinner till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa afgifter må i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med in-teckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga in-teckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansöknin-g, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvaradera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlagga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller dertill inträffade brandskador kunna honom på-föras, liksom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då som icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omnämles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente träd i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlagga extra afgift intill dess reservfonden upprättats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen till lika belopp med eller hälften af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbördas sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent för år.

§ 30. De i detta kapitel omnämnda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stad-gadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egen-domen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbelala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den ordning Kejsarliga bre-ivet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifves, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes

vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkrings-rätten förlorad, derest icke vederbörande in-teckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens för-anstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den ogulda afgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller in-teckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnde tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringen bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningens fråga om företrädesrätt till tillgångarne eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhåller som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådan ofullständig betalning behöfver likväl endast på sjelfva förfalldagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom elvad skadan är försorsakad genom sjelfva branden, åtgärder, vid-tagna för densammans släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men är skadan försorsakad af explosion å militärens krut- eller pa-tronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brand-skada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfalls- eller för-svarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent samt tillika aflemla skriftlig upp-gift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att fördersammast för-anstalta besigtning och värdering å stället, att i agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omnäm-las. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller ge-nom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värde-ringsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tonten, be-skaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brand-skadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öf-ver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande in-sända till direktionen hvilken det sedan tillkommer att ofördröjli-gen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfvventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller in-teckningshafvare dem tillkom-mande ersättning, dock att der grundmurar och kallare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å sam-ma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnas i det tillstånd att huset med större eller mindre reparationer eller till-satser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningmännens utlåtande och värdering, må saken af den miss-nöjde hänskjutas till pröfning och afgörande af kompromiss; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att derom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Kompromissen tillsättes på sätt uti § 11 är stadgad, samman-manträder å brandstället och pröfvar saken i de delar, deri miss-nöje emot förrättningen anmäles, hvarefter vid kompromissens ut-slag i de tvistiga delarna kommer att förblifva.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersät-ning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits; pröfva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brand-skada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma pröfning af domstol eller kompromiss, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen värdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om di-rektionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemningarne efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandragit sig ed-gången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtigen utelemnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningar efter branden, hvilka enligt besigtning-smännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öf-vertagas, varde derefter fordersammast på fördelaktigaste sätt för-sälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättniagens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af ej mindre det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter, utan ock den brandskadades egen andel i ersättningen för skada å eget och annans hus i och för den brand, hvarvid han skadan led. Härvid iakttages att, der afsigter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats, eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordres i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jämte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias. Varder dylik förbindelse ej på förfallodagen hos direktionen till inlösen företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock in-teckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den in-tecknade fordran svarar, hvilket till in-teckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är in-teckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig in-teckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadans varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligger. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt eller anlägga låtit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värfjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock afidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat å saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen, utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som der-efter öfvergått egendomen, i följd af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med in-teckning besväradt, njute in-teckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse in-teckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till in-teckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvare.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så er-

fordras, för honom äfven en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstiturial af direktionen. Bemålde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleant förlorad bolagsdelegarenes förtroende, må de utan vidare omgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktions befallningar, eller befinnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtige att annan person hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, qvitterade till den betalande aflemnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månat för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens qvitto och kamrerarens annotation. Vid levereringen af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom gvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära några afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammantråda i direktionens embetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diaries samt alla de handlingar för öfrigt hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne äska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stående honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio miljoner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta al den brandskada, som före upplösningen timat.